

Zaburzenia somatoformiczne w diagnostyce anafilaksji – opis przypadku

Krzysztof Łukasz Piwowarek, Jerzy Kruszewski

Klinika Chorób Infekcyjnych i Alergologii, Wojskowy Instytut Medyczny, Warszawa

Wprowadzenie

Waga czynników psychosomatycznych w patogenezie objawów alergicznych dostrzegana była od wczesnych lat istnienia alergologii jako odrębnej dziedziny medycyny. Już dawne eksperymenty badawcze wykazywały, że dzięki inhalacji soli fizjologicznej podawanej jako roztwór alergenu można uzyskać wzrost oporu oskrzelowego u chorych na astmę.

Cel

Przedstawienie skrajnego przypadku zaburzeń somatoformicznych imitującego obraz ciężkiego zespołu alergicznego, jakim jest anafilaksja.

Metodyka

64-letnia pacjentka obciążona astmą oskrzelową była diagnozowana z powodu wystąpienia burzliwych objawów w ciągu kilku minut po założeniu 50-minutowego testu skórniego z histaminą. Na symptomatologię składały się: silne osłabienie, duszność, zawroty głowy, nieproduktywny kaszel, drżenie mięśniowe, przejściowe zasłabnięcie oraz osłuchowo świsty nad polami płucnymi. U pacjentki przeprowadzono szeroką diagnostykę alergologiczną, wykluczając zespoły rozrostowe komórek tucznych, alergię IgE-zależną oraz inne potencjalne przyczyny anafilaksji.

Wyniki

Z uwagi na niejasny obraz kliniczny wykonano pojedynczo zaślepioną próbę prowokacyjną pod postacią punktowego testu skórniego z roztworem kontroli ujemnej, w trakcie której odtworzone zostały objawy z pierwotnego epizodu rzekomoanafilaktycznego. Wówczas podano nebulizację oraz wlew dożylny z 0,9% roztworu NaCl, uzyskując szybkie ustąpienie objawów. Na podstawie wymienionego badania ustalono, że napadowe dolegliwości chorej miały tło psychosomatyczne.

Wnioski

Przedstawiony przypadek pokazuje, że w trakcie diagnostyki nawracających reakcji anafilaktycznych o niejasnej przyczynie należy uwzględniać zaburzenia somatoformiczne. Kluczowe może być w takiej sytuacji przeprowadzenie odpowiednio zaprojektowanej zaślepionej próby prowokacji.

Autorzy nie zgłaszają konfliktu interesów.